

Ministerstvo životního prostředí České republiky

Zelené veřejné zakázky v ČR

Daniel Hájek
Odbor politiky životního prostředí

Zelené veřejné zakázky

Definice:

Zelenými veřejnými zakázkami označujeme takové nákupy státní či veřejné správy při, kterých tyto subjekty uplatňují požadavky na environmentální vlastnosti poptávaných produktů.

Zelené veřejné zakázky

Veřejné instituce patří v Evropě k největším spotřebitelům, jelikož utrácejí přibližně 16 % hrubého domácího produktu Evropské unie (což je suma odpovídající polovině hrubého domácího produktu Německa). Např. v roce 2002 činil objem veřejných zakázek (nákupů) v Evropské unii 1 450 mld. EUR.

Pokud veřejné instituce využijí svou kupní sílu k výběru zboží a služeb, které berou ohled také na životní prostředí, slouží tím jako příklad a mohou významně ovlivnit trh s takovým zbožím nebo službami.

Příklad z praxe č.1

Z expertní studie zaměřené na „technologické nákupy“ vyplývá, že Americký úřad pro energetiku na počátku roku 1998 nastartoval trh pro novou generaci menších, světlejších a levnějších CFLs sub-kompaktních žárovek prostřednictvím veřejných zakázek. Počáteční cíl milionu prodaných žárovek byl překročen o více než 50%. Současně bylo díky programu uvedeno na americký trh 16 nových modelů žárovek za velmi atraktivní cenu.

"Experiences with Technology Procurement as an Instrument for Changes on the Market", report written by Hans Nilsson, 2003-02-19, FourFact

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

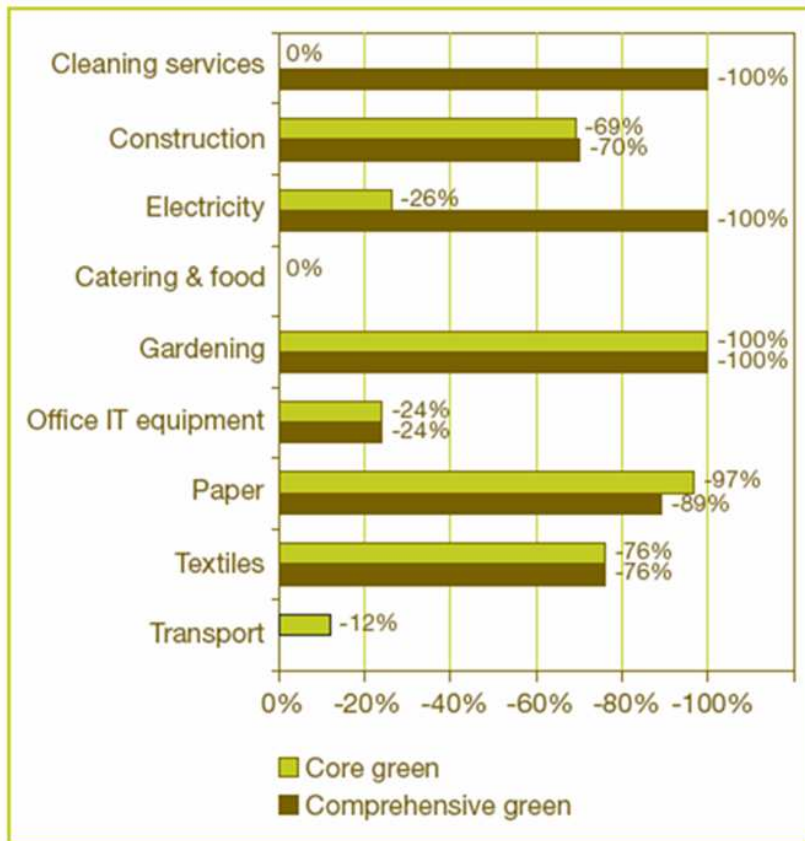

Příklady č. 2 a 3

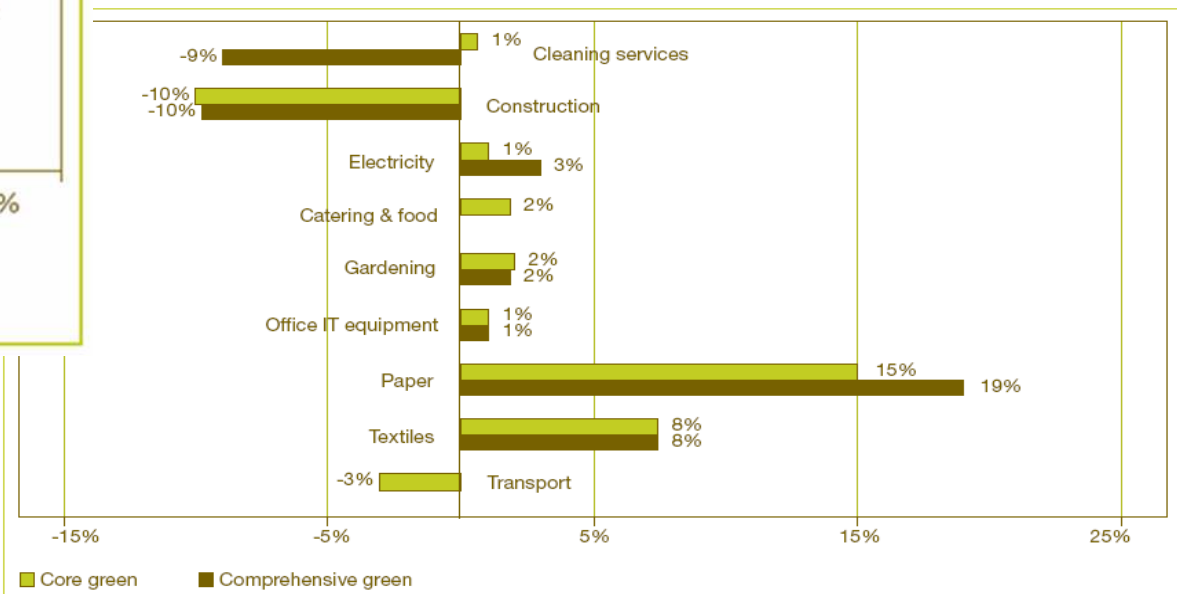
- Washington, DC odhaduje, že může dosáhnout úspor přes 11 000 000KWh, tedy 700 000 \$ ročně po přechodu na úsporné (fluorescenční) zdroje světla.
- LEDiodová označení typu „VÝCHOD“ využívají o 80-95% energie méně než standardní, při deseti či dokonce dvaceti násobně delší životnosti a jejich nákup se vrátí již za tři roky (ASE, 2005)

Studie PricewaterhouseCoopers (2009)

← Snížení emisí CO2: - 25%
 ↓ Snížení nákladů: - 1%

Evropské dokumenty

- Sdělení EK k integrované produktové politice (2003)
 - národní akční plány pro GPP
- Zpráva Wima Koka (zhodnocení Lisbonské strategie pro růst a zaměstnanost – listopad 2004)
- Sdělení EK– Akční plán pro podporu environmentálních technologií (**E**nvironmental **T**echnologies **A**ction **P**lan) (2004)
- Závěry jarní rady(2006)
- Obnovená strategie USV SDS (June 2006)
- Akční plán EK pro USV - Sdělení EK k veřejným zakázkám pro lepší životní prostředí (2008)

Současný stav

- Usnesení vlády ČR č. 720/2000 k návrhu podpory rozvoje prodeje a užívání ekologicky šetrných výrobků
- Usnesení vlády ČR č. 1592/2008 o Programu obměny vozového parku veřejné správy za „ekologicky přátelská“ vozidla
- Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách

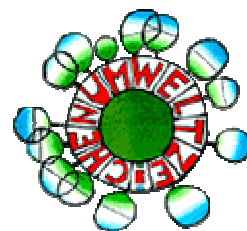
Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách

- **§ 46 technické podmínky**
 - Technické environmentální požadavky (např. kritéria pro udělení ekoznačky)
- **§ 56 technické kvalifikační předpoklady**
 - Požadavky na zavedený systém řízení z hlediska ochrany životního prostředí (EMAS, ISO 14001)
- **§ 78 hodnotící kritéria**
 - nejnižší nabídkovou cenu
 - ekonomickou výhodnost nabídky
 - ✓ technická úroveň nabízeného plnění
 - ✓ vlastnosti plnění z hlediska vlivu na životní prostředí
 - ✓ záruční a pozáruční servis

Současná praxe

- Nákupy výrobků označených ekoznačkou (přímé nákupy)
- V roce 2008 činil objem takových nákupů 188,5 mil Kč,-
(vyhodnocení nákupů dle UV 720/2000)

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

Praxe na MŽP

Příkaz ministra č. 1/2005, o ekologizaci úředního provozu

- Příkaz navazuje na předchozí opatření v resortu (příkaz ministra Bursíka z r. 1998, příkaz ministra Ambrozka z r. 2002)
- **Ukládá** jako povinná tři opatření:
 - **používání recyklovaného papíru** pro vnitřní i vnější úřední styk, tisk, vizitky – s výjimkou případů, kdy to není možné nebo hospodárné
 - **Preferovat ekologicky šetrné výrobky** při nákupech spotřebního materiálu
 - Používat při pohoštění pracovního charakteru **nápoje ve vratných obalech.**

Současnost / Budoucnost

- **Sdělení Evropské komise** k veřejným zakázkám pro lepší životní prostředí - COM(2008) 400 final
 - prioritní oblasti
 - zpracovány metodiky
 - ✓ základní (hlavní) požadavky
 - ✓ rozšířená (komplexní) požadavky
 - cíl u 50% veřejných zakázek by měli být uplatňovány environmentální požadavky (základní požadavky)

Prioritní oblasti

1. Nábytek
 2. Kancelářská výpočetní technika
 3. Energie
 4. Energeticky úsporné a šetrné budovy
 5. Potraviny a cateringové služby
 6. Doprava a dopravní služby
 7. Oděvy, uniformy a jiný textil
 8. Papír a tiskařské služby
 9. Čistící výrobky a služby
 10. Vybavení pro zdravotnický sektor
1. Stavby silnic
 2. Veřejného osvětlení
 3. Stěnové panely
 4. Mobilní telefony
 5. Kombinovaná výroby tepla a elektřiny
 6. Kotle
 7. Klimatizace a tepelná čerpadla
 8. Tvrdé podlahové krytiny
 9. Tepelné izolace
 10. Okna

Budoucnost

Pravidla uplatňování environmentálních požadavků při zadávání veřejných zakázek a nákupech státní správy a samosprávy

Pravidla uplatňování environmentálních požadavků

- naplňuje a přizpůsobuje obsah Sdělení Evropské komise do podmínek České republiky
- Usnesení vlády
 - závazné / závazný podíl (50%) / doporučující
 - úprava získávání dat (ISVZ)

Metodiky

- **kancelářská výpočetní techniky,**
- **nábytek**
- potraviny a cateringové služby
- doprava a dopravní služby
- oděvy, uniformy a jiný textil
- papír a tiskařské služby
- čisticí výrobky a služby
- vybavení pro zdravotnický sektor
- **energeticky úsporné a environmentálně šetrné budovy**
- stavby silnic
- veřejného osvětlení
- stěnových panelů
- mobilních telefonů
- kombinované výroby tepla a elektřiny
- kotlů
- klimatizací a tepelných čerpadel
- tvrdých podlahových krytin
- tepelné izolace
- oken

Metodiky

- Vymezení skupin výrobků
- Technické podmínky pro veřejné zakázky se zohledněním environmentálních aspektů
 - standardní (povinné) technické podmínky
 - nadstandardní (nepovinné) technické podmínky
- Obchodní podmínky
- Hodnotící kritéria
- Poznámky k provádění
- Vzorová zadávací dokumentace

Metodiky – příklad požadavku

- **Technická podmínka:**

Osobní počítače musí být navrženy tak, aby:

- měly snadno dostupnou a vyměnitelnou paměť;
- byla umožněna výměna pevného disku a jednotek pro čtení disků CD či DVD, je-li jimi počítač vybaven.

- **Způsob prokázání:** Všechny výrobky opatřené ekoznačkou EU budou považovány za vyhovující. Přijaty mohou být rovněž jiné ekoznačky typu I splňující výše uvedenou podmínku. Přijaty budou také jiné vhodné důkazy, jako je technická dokumentace výrobce.

Vzorová zadávací dokumentace

B. Technické podmínky

Ve smyslu § 45 zákona zadavatel požaduje, aby předmět plnění této veřejné zakázky splňoval tyto technické podmínky:

Osobní počítače, notebooky a monitory (POZN. jednotlivé technické podmínky se uplatňují dle konkrétně nakupovaných výrobků)

- 8.1 Všechny výrobky musí splňovat nejnovější normy ENERGY STAR pro energetický výkon stanovené Rozhodnutím Evropské komise 2009/489/ES, které jsou k dispozici na www.eu-energystar.org.

(Způsob prokázání: Všechny výrobky s označením ENERGY STAR budou považovány za vyhovující. Bude přijat také jakýkoli jiný vhodný důkaz, jako je technická dokumentace výrobce nebo zkušební protokol uznaného subjektu, prokazující, že podmínky jsou splněny.)

- 8.2 Osobní počítače musí být navrženy tak, aby:

- měly snadno dostupnou a vyměnitelnou paměť;
- byla umožněna výměna pevného disku a jednotek pro čtení disků CD či DVD, je-li jimi počítač vybaven.

(Způsob prokázání: Všechny výrobky opatřené ekoznačkou EU budou považovány za vyhovující. Přijaty budou také jiné vhodné důkazy, jako je technická dokumentace výrobce.)

Informace / Publikace

- **Internetové stránky MŽP**
 - Environmentální politika a nástroje / Dobrovolné nástroje / Šetrná veřejná správa
- **Kupujte zeleně!** (Publikace EK 2005)
- Letáky „**Zelený úřad**“

Děkuji za pozornost

Daniel Hájek

Odbor politiky životního prostředí

Email: Daniel.Hajek@mzp.cz

Tel: 267 12 2489

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

